

ئەۋدىو دېموكراسى ھەر دىكتاتورىيە

ھەژىن

ۋا دياره ئەۋەى پزىمى دىكتاتورى مشەخۆرى بەعس بە سى وپىنچ سال نەيتوانى بىكات، ئالاھەلگرنى دىموكراسى بەتەمان لە سى وپىنچ پوژدا ئەنجامى بدەن.

سەرەلەقەى پەزنامەندى سەرانى مشەخۆرى كورد بۆ ھاتنەناۋەۋەى لەشكرى توركىا و پىداگرتنىيان لەسەر يەكپارچەىى خاكى عىراق و سەردانەۋاندنىيان بۆ بپارەكانى لىژنەى فەرمانرەۋايى عىراق بىحىكمەت نىيە، بۆ كەسانىك كە تا ئەۋرۇكە سەرەراى ئۆپۆزسىۋنىيان لە دەرەۋەى پارلەمانە ئىكسپاىەرەكەى كوردستان ھەر چاۋەرۋانىيان لەم سەركردە مشەخۆرانە بوۋە چ ەك پارت و چ ەك كەسايەتى، ئەم سىياسەتبانى و سەۋداۋامەلەگەرىيە بۇيان پاساۋى ھەبوۋى، كە پىيانۋابوۋ كە دەبى بندەستەكان گۆپرايەلى شۋانىيەتى مشەخۆران بن، چونكە سەر بەيەك نەتەۋەن و ئەۋان براگەۋرەى نەتەۋىمانن، ئەۋا بۆ ئەۋانەى كە ھەردەم بۆ كۆتايىيەنن بە سەتەم ۋە لەۋاردنى نەتەۋاىەتى قوربانىاندەۋە، دۋازدە سالە دەستى مشەخۆرانىيان بۆ دەرگەۋتوۋە ۋە براىەتى مشەخۆرانى عەرەب و تورك و فارس و كوردىيان بۆ دەرگەۋتوۋە.

ھەرچەندە بۆ كەسانى وشيارو ئەزمون ۋەرگرتوۋ لە پابوردوۋ، ھىچ گومانىكىيان لە فرىوكارى ئەم بۆچوۋنە نەبوۋە ۋە ۋەرپۆ خۆشەختانە ئەۋ سەركردە سەرۋەرە مشەخۆرانە بەخۆيان نا براىى مشەخۆرانىيان لەگەل بندەستانى بەشمەينەتا سەلماند. ئەۋەتا بە پوژى نىۋەرپۆ بەبەرچاۋى دونياۋە، بىپىچ ۋەپەنا دەنگىيان بۆ ياساىەك داۋە كە حاشا لە بوۋنى نەتەۋە نا عەرەبەكانى تىرى ناۋ عىراق دەكاۋ كورد نەك بە پلە دوو ەك جارن، بەلكو بە بىگانە دەداتە قەلەم.

ياساىەك كە پىش ھەموو شتىك مرقۇقەكان ھەلۋاۋىردەكا ۋە ھەر لەم چوارچىۋەيەشدا نەتەۋە ۋە كەمىنەكانىتر لە عىراقدا بەۋ بىگانانە لەقەلەم دەدا، كە مرقۇقاىەتىيان لە خوار عەرەب بوۋنەۋە دادەنئ ۋە ئەۋ كوردو توركمان و تە، ھەر بەپىئى ئەۋياساىە كە زىاتر لە ھەۋت سالە لە عىراقدان، ئەگىنا لىيان دەسىندراىەۋە. ئەمە ئەۋ دىيارىيە بوۋ كە سەركردە مشەخۆرەكانى كورد بە ھاتنى لەشكرىك كە ھىشتا خويىنى بەشمەينەتانى قىتنام ۋە كۆريا و تە لە چىنگ دەتكى، مژدەيان پىدەداين. ئەمە ئەۋ نازادىيەيە ۋە لەمەش زىاتر چاۋەرۋانكردن لە شاسۋارانى سەرمایەدارى جىھانى تەنیا نىشانەى گىلىيەتییە.

ئەم ياساىە ئەگەر بۆ كوردو كەمىنەكانىترىش ھەر سى سال بواىە، ئەۋا ھىچى لە ناۋەرپۇكە دژى مرقۇقىەكەى كە ھەلۋاردنى مرقۇقەكانە لەسەر شۋناسنامەى نەتەۋەيىيان نەدەگۆپى. راستىيەكەى ناكرى لە لىژنەيەك كە ئەمريكا دىيارى كىردبى ۋە لەسايەى شەرىعەتى خىلەكىانەى ھەزاروچۋارسەد سالەى ئىسلامدا دەستۋرەكەى دارىژى گلەى كىرى يان چاۋەرۋانى زىاتر كىرى، پىچەۋانەى ئەمەش دىسانەۋە گىلىيەتییەكە كە ھەمىد موساۋ پارتەكەى تىكەۋتوۋە.

ئەمە سەرەتاي كارە ۋە گەر بىتو كەسانى نازادىخۋازو سەرەخۆ كاردانەۋە لە خۆ نىشان نەدەن ۋە لەناۋ جەماۋەرەۋە ھەلۋىست ۋە بەرەنگارى نازادىخۋازانە ھەلنەخىنن، ئەۋا دەبىت سى و پىنچ سالىتر چاۋەرپى كۆتايى ھاتنى دىموكراسى ۋە شەرىعەتى ئىسلام بىن ۋە بە دەردى جەماۋەرى بندەست ۋە بەشمەينەتى ئىران بچىن. ئەگەر بىتو چاۋەرپى سەركردە ۋە رابەرى چاك بىن، ئەۋا دەبى مىلى گەمژەيى بۆ چاۋچنۇكى ئەمريكا ۋە نۇكەرەكانى كەچكەين.

ئەم خالە لە دەستوری دیموکراسییانەى شۆڤىنىستەكانى عەرەبدا، وەك پىشتىر ئاماژەى پىدرا ھەم ھەلاواردنى مرۇڤە ناعەرەبەكانى دەرەوہى عىراقە و ھەم ھەلاواردنى نەتەوہ ناعەرەبەكانى ناو عىراقە، بۇيە ئەرکى ئەو كەسانەيە كە ھاوبەرزەوہندى مشەخۆرو شۆڤىنىست و كۆنەپەرستان نىن، لە بەرەيەكى جەماوهرىدا خۆرپىكخەن و دەنگ بە پوى ھەر ھەنگا و بپارىيىكى لەو چەشنەدا ھەلبېن و بزوتنەوہى كۆتاييھىنان بە ستەمى نەتەوايەتى بەرەويپىشەوہ بەرن، تا ئاستى جىابوونەوہ و پزگارکردنى كوردستان لە چنگ بەعسىيە ديموكراتەكان.

پەتكردنەوہ و پىسواكردنى وەھا ياسايەك، تەنيا لە گرەوى سەندنەوہى دەنگە لەوانەى كە بەناوى گەلى كوردەوہ سەرى پەزامەندى بۆ دەلەقيىن، ئەمەش بە ھاتنەمەيدانى جەماوهرى چىن و تويژە بئەست و بەشمەينەتەكان و ناچارکردنى حكومەتۆكەكانى كوردستان و دەسەلاتداريىتى ئەمريكى لە عىراق و (UN) بە ملدان بە خواستەكانى گەلى كورد لە پىگەى پاپرسىيەكى گشتىيەوہ بە سەرپەرستى ولاتانى بىلايەن و خودى (UN) ھوہ، دوور لە ھەر دەستيوەردان و خۆتيوەھەلقورتانى ولاتانى عەرەبى و ئىسلامى ولاتانىك كە كوردىان بەسەردا دابەشكراوہ.

۲۰۰۳/۰۸/۳۰